

PARTIZANSKA PESEM IN SPOMIN NANJO

Na partizanski
stražiMatej
Bor

Vse tiho je. Le sneg in mesečina.
Kako ti je, srce? Poslušaj vase?
Nikar, nikar! Glej, jutro razigra se
in zarja pljusne v črni krov spomina...

Odtod, z otoka, ki vihar na morja
ga niso pokopala še pod sabo,
strmim, srcé, sam sebi tuj za tabo,
ki ploveš... kam? V pozabljena obzorja.

Vsenaokrog, po vseh gazeih molčanje.
Samo drevesa, jaz, spomin — na straži.
Tovarišica noč, samo ukaži:
če vse molči, vendar kriči — priznanje.

Ne, tu v gorah na partizanski straži,
tu ni laži. Ko materina roka
v samoti je spoznanje, ki otroka
viharnih dni te boža, potolaži.

Pesem je vzeta iz ciklusa Na partizanski straži. Nastala je po mojem bivanju v partizanski četi, ki je imela svoje taborišče v gozdovih med

Grosupljem in Turjakom. Čeprav sem bil samo gost, sem tudi stražil — ponoči v mesečini, mrazu in snegu. Kmalu po mojem odhodu iz čete, sredi decembra 1941, je padel njen komandir, moj najboljši prijatelj še iz gimnazijskih let. Dolf Jakhel, po katerem nosi ime osemletka v Zalogu, je bil nadarjen pisatelj. Čeprav je bil pod Cankarjevim vplivom, se je že kmalu oglasilo v njegovi prozi nekaj svojevrstnega. Njegov svet je bil Zalog z okolico. Gotovo je, da je to predmestje, ki je dalo že prve dni vstaje partizanski vojski toliko hrabrnih mož, izgubilo z Dolfom Jakhlom svojega nesojenega kronista in pisatelja. Včasih sanjam o njegovih romanih. Kakšna škoda, da niso bili nikoli napisani in da nikoli ne bodo.

Le bori molče v mesečino.
Tovariši šli so naprej, v napad.
Tu našel si zadnjo globino.
moj brat.

Epitaf za njegov grob, s katerim se začinja moja zbirka »Previharimo viharje«.

(1981)
Matej Bor

Edvard
Kocbek

Igra

Škrbasto posodo držim v rokah
in v vrsti čakam pred kotlom.
In ko pogledam predse in nazaj,
me presune čudežno spoznanje,
še le zdaj se vidimo v pravi luči.